

ВАЖНА ИНФОРМАЦИЈА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ ХРВАТСКЕ ПРОДУЖЕН РОК ОДЈАВЕ ПРЕБИВАЛИШТА У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТскоЈ

Држављани Хрватске који имају пријављено пребивалиште у Хрватској а живе у иностранству дужни су да пријаве чињеницу да бораве ван Републике Хрватске до 29. децембра 2014. године како не би били покренути поступци за одјаву пребивалишта по службеној дужности.

Одредбама новог Закон о пребивалишту (Народне Новине, број: 144/2012) који је ступио на снагу 29. децембра 2012. године установљена је дужност грађана који се селењавају из Републике Хрватске ради трајног настањена у другој држави да одјаве своје пребивалиште у РХ, најкасније у року од 15 дана од дана уласка у другу државу. У сврху проверавања пријављених пребивалишта предвиђене су теренске контроле од стране МУП. Према грађанима за које се утврди да не станују на адреси пријављеног пребивалишта и нису пријавиле промену пребивалишта по службеној дужности биће покренути поступци одјаве пребивалишта.

Грађани који су обухваћени програмом обнове или стамбеног збрињавања и некретнина им још није обновљена, враћена или нису на други начин стамбено збринути у РХ, а имају пријављено пребивалиште у РХ и живе у иностранству, **дужни су да најкасније до 29.12.2014. године** пријаве чињеницу да бораве ван Републике Хрватске полицијској станици према месту пребивалишта или конзуларном одељењу дипломатске мисије РХ у другој држави. Према грађанима који не испоштују ову обавезу биће покренути поступци одјаве пребивалишта по службеној дужности. Такође, законодавац предвиђа и новчане казне за прекршај уколико грађани не испоштују наведени рок у чл. 16.

Казне за прекршај су у распону 500 до 5000 куна за грађане који у прописаном року не одјаве пребивалиште, затим уколико приликом пријаве и одјаве пребивалишта дају нетачне или неистините податке, или дају лажну изјаву о месту и адреси пребивалишта.

Приликом одјаве пребивалишта особа је дужна да врати личну карту (особну исказницу) ради њеног физичког поништавања. Одјавом пребивалишта особа не губи хрватско држављанство, него и даље остаје хрватски држављанин, само што нема право на

личну карту (особну исказницу), јер је то јавна исправа којом се између осталог доказује пребивалиште у Републици Хрватској. Као хрватски држављанин, особа која је одјавила пребивалиште у Хрватској и даље поседује хрватски пасош (путовницу) у коме ће писати стварна адреса пребивалишта, тј адреса у Србији. Пунта исправа је идентификациона исправа којом се доказује идентитет и хрватско држављанство. Пасош ће издати Конзуларно одељење Амбасаде Републике Хрватске у Републици Србији.

Одјавом пребивалишта у РХ, право на гласање држављани Хрватске у Србији ће остварити на бирачком месту у Амбасади РХ у Републици Србији. Пензионери, држављани РХ који имају пензију мању од загарантоване минималне пензије у РХ, одјавом пребивалишта губе право на исплату најниже загарантоване пензије тј, губе право на, такозвани, „заштитни додатак“.

Такође, одјавом пребивалишта, држављани РХ губе право на здравствено осигурање у РХ. Одјава пребивалишта се може обавити у Србији у конзуларним одељењима Амбасаде РХ на следећим адресама:

Велепосланство Републике Хрватске у Републици Србији, Конзуларно одељење БЕОГРАД

Кнеза Милоша бр.82/ Први спрат

11000 Београд

СРБИЈА

scocons.beograd@mver.hr

+381 11 3679 140

+381 11 3613 566

Радно време Конзулата:

● понедељак-петак 8:30 – 16:30

● рад са странкама: понедељак - четвртак од 9:00 – 13:00, петак од 9:00-11:00

СУБОТИЦА

Генерални конзулат Републике Хрватске у Републици Србији, Суботица

Максима Горког 6

24000 Суботица

СРБИЈА

gkrh.subotica@mver.hr

+381 24 656 907 (конзуларно)

Радно време Конзулата (за странке):

понедељак-четвртак 9:00-13:00, петак од 9:00-11:00

ВАЖНА НОВИНА У ХРВАТКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ:

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОДРУЧЈИМА ПОСЕБНЕ ДРЖАВНЕ СКРБИ - РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Република Хрватска је недавно усвојила Закон о изменама и допунама Закона о подручјима посебне скрби. Овим законом Хрватска је укинула спорне и рестриктивне чланове Закона којим омогућава боље и правичније решавање стамбеног питања избеглих лица и њихових права на стамбено збрињавање као и право власника на обнову ратом уништене куће да несметано и мирно уживају у имовини.

Недавно усвојеним Законом о изменама и допунама Закона о подручјима посебне државне скрби од стране Хрватског Сабора успостављене су одређене измене којима се покушавају редефинисати услови за остваривање права на обнову ратом уништених кућа и остваривања права на стамбено збрињавање. Једна од новина која је предвиђена овим законом јесте стављање ван снаге (односно брисање) чл.10.ст.д. Закона о подручјима посебне државне скрби ("Народне новине", бр. 86/08. и 57/11) којим је као један од услова за остваривање права на стамбено збрињавање било предвиђено да се корисници станова у државном власништву морају "њиме користити и у њему пребивати најмање 10 година од дана доношења решења..... те да немају у власништву други стамбени објект на подручју Републике Хрватске". На такав начин хрватски законодавац је омогућио стављање ван снаге рестриктивног услова који је представљао неоправдано мешање државе у остваривању права појединца на слободу кретања и слободан избор пребивалишта и уједно представља велики помак у одрживом решавању стамбеног питања избеглих лица уз поштовање и доследно спровођење загарантованих људских права. Такође, усвојене измене су од битног утицаја и на саму правну природу досадашњег система стамбеног збрињавања који је искључиво био условљен повратком, занемарујући успостављање правног оквира за правичну компензацију носиоца одузетих станарских права који се не желе вратити у РХ.

РЕЧ ВОЂЕ ТИМА

Моје име је Масимо Морати и ја сам вођа тима Пројекта правне помоћи за избегла, расељена лица и повратнике. Да будем прецизнији, почео сам да радим за претходни пројекат правне помоћи у новембру 2011, када сам заменио претходног вођу пројекта.

Италијански сам држављанин, рођен недалеко од Трста, града који евоцира много усмена на за грађане бивше Југославије. После завршеног првог степена студија из међународних односа и дипломатије у Горици (ИТ), и специјализације људских права, почео сам да радим у иностранству још 1996, када сам се придружио првој изборној посматрачкој мисији у Зворнику, у Босни и Херцеговини.

Након кратког искуства у Руанди почетком 1997, од новембра 1997. до марта 2004. радио сам за Мисију ОБС-а у БиХ, у одељењу за људска права. Таково искуство је било фундаментално за мој будући рад. Рад на терену, изложеност проблемима са којима се суочавају интерно расељена лица поводом повраћаја њихове имовине, радећи са локалним властима како би их убедили да примењују закон - то су били делови мог свакодневног посла, незамењиво и веома поучно искуство са терена. У мом послу, имао сам прилику да радим са свим конститутивним народима Босне и Херцеговине и то ми је помогло да схватим да док обични људи имају исте потребе и жеље: кулу, посао, породицу, врло често њихово вођство манипулише њима и супротставља једну групу другој, служећи се лажима и страхом. Ипак, могу да разумем да људи свуда имају јак осећај правде и да уколико поштују туђа права очекују и да се њихова права поштују. Рад са људима ми је омогућио да научим њихов језик и да директно комуницирам са својим клијентима. Схватио сам да је то суштинска предност како бих што боље разумео локалну културу. То је такође начин стицања поверења људи: локални људи често кажу: «уколико сте учинили напор да научите језик, то значи да сте заинтересовани за оно што се овде дешава, да нисте један од многих "плаћеника" који раде за међународну заједницу». Након одласка из ОБС 2004. године, радио сам две године као слободни консултант, поново фокусирајући се на

Друга новина коју успостављају одредбе овог закона јесте стављање ван снаге чл. 14. ст. 4 Закона о подручјима посебне државне скрби ("Народне новине", бр. 86/08. и 57/11) којим је предвиђено да корисник који је остварио право на обнову ратом уништене куће "дужан је с члановима обитељи уселити се у обновљену обитељску кулу у року од 30 дана од дана доставе завршног извешта надзорног инжењера управном тијелу и у њој пребивати најмање 10 година, у том року не смије исту продати, даровати или на било који други начин отуђити без сагласности Министарства. У противном корисник је дужан вратити уложена средства за обнову обитељске куће или стана сукладно чланку 65. Закона о обнови." Брисањем овог члана корисници обновљених

кућа више нису у обавези да 10 година пребивају у обновљеном објекту и омогућено им је слободно располагање имовином, те самим тим и доследно остваривање права на несметано и мирно уживање имовине. Исто тако, стављањем ван снаге овог члана престало је да важи и правни основ за покретања парничних поступака за накнаду штете и поврата средства уложених у обнову од стране Министарства мора, туризма и развитака (односно Министарства регионалног развоја и фондова ЕУ), а против корисника обнове који нису испоштовали услове предвиђене овим чланом (односно уговором о обнови, будући да је овај члан саставни део уговора). Досадашња пракса хрватских судова је таква да је случајеве: када се корисници обнове нису уселили у обновљене куће у законом предвиђеном року или нису испоштовали период од 10 година пребивања у обновљеној кући, или су обновљену кућу продали без сагласности Министарства, третирали као непоштовање уговора о обнови од стране корисника обнове и на основу тога доносила пресуде да власници обновљених кућа врате финансијска средства која је држава уложила у обнову куће. Самим тим остаје отворено питање на који начин Република Хрватска планира да приступи решавању покренутих парничних поступака, као и извршавања већ правоснажно окончаних парничних поступака на штету корисника обновљених кућа.

Будући да је оваким изменама важећих прописа отпао и правни основ за даље вођење поступка, односно извршење за случај правоснажно окончаних поступака, може се очекивати да Република Хрватска одустане од даљег вођења парничног или извршног поступка.

Закон о изменама и допунама Закона о подручјима посебне државне скрби усвојен је 19. априла 2013. године, ступио је на снагу 1. маја 2013. године.

механизме масовних тужби, заступање предмета пред Европским судом за људска права (ЕЦПР), као и на механизме транзиционе правде у бившој Југославији.

Међутим, 2006. је било време за мене да одем из бивше Југославије и да узмем једногодишње одсуство како бих похађао Мастер студије из области међународног права - људских права на Универзитету у Есексу. Ово је одличан програм и чињеница да се враћам у школу након више од 10 година рада на терену, била је освежавајућа и нова снага и искуство истовремено. То ми је помогло да будем ефикаснији у свом свакодневном раду и обезбедило ми да стекнем чврсте правне основе и знања о међународним стандардима.

Након завршеног Мастера 2008. године, из породичних разлога, прешао сам у Јордан. Након Јордана наставио сам да радим као консултант у бројним мисијама у Колумбији, Перуу, Црној Гори, Косову и најзад сам се придружио Посматрачкој мисији ЕУ у Грузији након сукоба са Русијом у августу 2008. Чак и у овој посматрачкој мисији сам пратио хуманитарна питања и стања интерно расељених лица из Абхазије и Осетије. Коначно, 2009. сам се вратио на Балкан, како бих радио за Канцеларију високог представника у БиХ као политички саветник и веза са Централном изборном комисијом. На том послу сам бих док се нисам придружио пројекту у новембру 2011.

Могу да кажем да сам срећан. Са људске тачке гледишта, бити у стању да помогнеш људима у невољи даје осећај испуњености, чак иако су фрустрације увек присутне, чини да се на крају осећате да је било вредно трошења енергије и времена. Такође, имао сам срећу да имам инспиративне и бриљантне супервизоре, који су били веома јасни у вези са принципима и обавезама и нису дозволили да политика омета права обичних људи. Истовремено, сазнао сам да су потребна посебна знања, вештине и стратегије за решавање постконфликтних проблема и да не можете једноставно користити обичне стандарде који се могу применити у западним земљама. Зато верујем да у међународној арени треба да раде професионалци са специфичним вештинама, посебноешћу и јасним принципима. Врло често се бавите људским драмама и животима, и због тога нема простора за импровизацију и аматеризам.

Београд | Трг Николе Пашића 12/7
Тел: +381.11.3342.115 | Факс: +381.11.3342.108
E-mail: info@pravnapomoc.org

Ниш | Епископска 26/4

Тел/Факс: +381.18.253.015 E-mail: info.ni@pravnapomoc.org

www.pravnapomoc.org

Пројекат финансира:

у сарадњи са:

Канцеларија за Косово и Метохију
Влада Републике Србије

DIADIKASIA S.A.
Business Consultants

Пројекат реализује конзорцијум предвођен:

БИЛТЕН

ПОДРШКА СПРОВОЂЕЊУ СТРАТЕГИЈА ЗА ИНТЕРНО РАСЕЉЕНА ЛИЦА, ИЗБЕГЛИЦЕ И ПОВРАТНИКЕ - ПРАВНА ПОМОЋ

Поштовани читаоци,

Задовољство нам је да са вама поделимо ово посебано издање Билтена. Ово специјално, штампано издање билтена има за циљ да пружи целокупан преглед рада Пројекта, начин на који функционише и да вам представи неки од најзначајнијих случајева.

Овај билтен је слика нашег рада. Приче садржане у њему су преглед рада Пројекта. Овде смо желели да представимо успехе пројекта, али и случајеве где не постоји решење на видуку за интерно расељена лица и избеглице.

Међу успесима, срећни смо да вас обавестимо о случајевима у којима је Пројекат заиста направио велики помак за интерно расељена лица и избеглице. Од децембра 2012, Пројекат је заступао предмете пред Уставним судом Косова,

стотине предмета пред првостепеним судовима на Косову, пружило правну помоћ за више од 1.200 појединаца који желе да буду укључени у поступцима приватизација друштвених предузећа на Косову и прикупио више од 430 докумената за повратнике по Споразуму о реадмисији. Ово су све успеси Пројекта али само неколико прича може бити испричано због ограниченог простора овог билтена. До пре неколико година, ови случајеви су били заглављени у судским фиокама без наде да ће икада доћи на дневни ред и управо је то разлог зашто Пројекат сматра успехом само заказивање судских расправа пред локалним судовима, јер то даје шансу странкама да кроз парнице реше своје случајеве пред надлежним судијама. Међутим, поред ових случајева, где се може пријавити напредак, Пројекат жели да скрене пажњу на око 18.000 захтева за надокнаду штете која је учињена 1999. и 2004. године на Косову: ови случајеви се тренутно обрађују на Косову и систематски се одбацују, односно недодељују се накнада избеглим лицима. То остаје као највећи проблем-највећи број предма који је Пројекат добила за које није пронађено законско решење до сада. За ове случајеве Пројекат спроводи специфичне начине заступања у виду лобирања како би ови случајеви остали у центру пажње, како интересовање за њих не би нестало.

Поред ових успеха, вреди поменути неке бројке. До марта, Пројекат је добио 5.035 предмета, од којих је 1.004 затворено а 4.031 је у току. Ово су све случајеви који се тичу расељених и избеглих лица. У истом периоду, адвокати Пројеката су заступали странке на 304 рочишта. У последњих неколико месеци, просечна излазност на судске расправе је 1,4 дневно. Сто се тиче рада са повратницима по Споразуму о реадмисији, Пројекат је од марта 2014. примио 498 захтева за прибављање докумената од којих је решено 430 захтева: више од 85 % случајева је обрађено и решено у року од месец дана. Иза ових успеха и бројки стоје људи, запослени на Пројекту правне помоћи, који функционишу као машине за постизање циљева Пројекта. Пројекат тренутно запошљава 27 особа. Прецизније говорећи, Пројекат има 6 виших правних саветника, 5 млађих правних саветника, 1 службеник за заједнице и 2 саветника за реадмисију: то су људи који примaju клијенте, пружају им помоћ, обрађују њихове случајеве и заступају их пред надлежним органима. Њима помажу 4 права приправника задужени за пружање свеукупне подршке. Поред њих, подршку пружају пет стручњака под уговором који покривају различите аспекте рада (људска права, социјална питања, становање, имовинска права...). Овај билтен и све активности из области јавног информисања координира и води Саветник за јавно информисање, мотор свих информативних активности. Подршку и омогућавање несметаног рада свих канцеларија спроводи Менаџер за административна питања, као и два возача. Виши правни саветник и руководилац тима координирају радом свих 5 канцеларија које се налазе у Београду, Краљеву, Нишу, Грачаници и Косовској Митровици. Ове канцеларије успевају да премосте јаз између Србије и Косова: судски позиви и обавештења са Косова се брзо достављају иако пошта не функционише између Србије и Косова, судски рокови се поштују, адвокати и клијенти безбедно путују на и са Косова како би присуствовали судским рочиштима. Све ово можемо дефинисати као "шатл правне помоћи" - ситуација у којој се клијенти правне помоћи налазе на једној територији а њихова имовина и њихови захтеви се налази на другој територији где су потребне другачије вештине и стандарди како би се успешно заступали случајеви.

Надамо се да ћете уживати читајући овај билтен.
Масимо Морати, Вођа тима

Пројекат финансира:

у сарадњи са:

Канцеларија за Косово и Метохију
Влада Републике Србије

Пројекат реализује конзорцијум предвођен:

DIADIKASIA S.A.
Business Consultants

